

141 . Pietroasa Mică | Comuna: Pietroasele | Județ: Buzău | Punct: Gruiu Dării | Anul: 2005

Anul: 2005

Cod RAN: 48539.01

Perioade: Preistorie, Protoistorie

Epoci: Neolitic, Eneolitic, Epoca bronzului timpuriu, Epoca bronzului, Hallstatt, La Tène

Tipuri sit: fără vestigii arheologice

Categorii sit: Domestic, Religios, ritual și funerar

Autori: Adrian Bălășescu, Vasile Dupoi, Maria-Magdalena Duțescu, Monica Mărgineanu-Cârstoiu, Sebastian Matei, Valeriu Sîrbu, Adriana Stan, Călin Dan Ștefan, Viorel Stoian, Radu Viorel, Ștefan Pascu

Instituții: Muzeul Național de Istorie a României, Centrul Național de Cercetări Pluridisciplinare, Universitatea "Spiru Haret", București, Universitatea București, Institutul de Arheologie "Vasile Pârvan", București, Muzeul Județean Buzău, Muzeul Brăilei, Muzeul Brăilei, SC Net4You SRL București, Muzeul Brăilei, Instiuție Nedefinită, Instiuție Nedefinită

Raport

Situl, aflat pe un promontoriu de formă ovală cu înălțimea absolută de 534 m, are latura de E abruptă, pe laturile de N și, probabil, pe cea de S, s-au amenajat două terase, iar pe latura dinspre V, ușor accesibilă, a fost mai puternic fortificată. Pe această înălțime, care conferea o bună protecție naturală și o excelentă vizibilitate spre câmpie, s-au descoperit vestigii din eneolitic (Cucuteni B și Cernavoda Ic), din epoca bronzului (cultura Monteoru), din sec. IV-III a.Chr. (doar câteva complexe), însă cele mai impresionante vestigii cercetate datează din sec. I a.Chr. - I p.Chr. când aici a existat o incintă sacră înconjurată de un zid din piatră.

În campania din 2004 s-a continuat cercetarea în suprafețele S7, S10, S11, S12, S13, S14, S15, S18, S20, S21 și, în plus, s-au trasat alte două suprafețe, S23 și S24.

Fortificația. În această campanie s-a continuat cercetarea laturii de NV a fortificației, în suprafețele 10 și 7. De asemenea, s-au trasat alte două noi suprafețe: S23, în continuare la S18, pe o lățime de 2 m și o lungime de 5 m, iar a doua suprafață, S24, cu dimensiunile de 2 x 22 m, a fost începută pe latura de SV, în porțiunea cea mai înaltă a dărâmăturii fortificației.

Pe latura de NV existența celor două faze de construcție a fost confirmată atât în S10, cât și în S23. Din prima fază de fortificare nu s-au păstrat, în zonele cercetate, decât fundația, ea fiind suprapusă, doar parțial, spre interior, de fundația celei de-a doua faze a zidului. Din paramentul interior a ultimei faze s-au păstrat 2-3 rânduri de asize, identificate pe o lungime de 7 m în malurile suprafețelor S7 și S9. Cele două faze de construcție sunt separate de un strat de pământ albicios, bogat în bucățele mici sau chiar praf de calcar, rezultat în urma amenajării fortificației.

Cercetarea laturii de NV nu este încheiată, astfel că avem doar date preliminare privind structura, raportul dintre cele două faze și raportul dintre fortificație și incintă.

Pe latura de SV, săpătura s-a oprit pe primul și singurul rând de asize păstrat, care formau două paramente pe o lățime de aproximativ 1,80 m. Date noi privind structura fortificației în această zonă le vom putea avea cu prilejul cercetărilor din campaniile viitoare.

Fundația observată în unele zone cercetate pare destul de fragilă pentru a fi susținut un zid impresionant, astfel că doar cercetările viitoare vor putea lămuri în ce măsură fortificația ce a înconjurat incinta a avut realmente un rol de apărare ori doar de delimitare a acesteia.

Stratigrafia. Anul acesta s-a atins baza stratului de cultură doar în Suprafața S20, stratigrafia fiind ușor diferită față de cea constatată în S6 și S9. Astfel, în S20, între (0-0,30 m) există un strat negru-măzărat cu

material arheologic de factură dacică, între (0,30–0,60/0,80 m) un strat cenușiu ce conține complexe de tip moviliță și vetrele, plus cantități mari cu materiale arheologice de factură dacică, iar între (60/0,80–0,90/1,10 m) un pământ castaniu-cenușiu, compact, pigmentat cu lipitură arsă și cărbune, ce conține materiale arheologice monteorene. În această suprafață nu a fost identificat un nivel de cultură eneolitic. Sterilul arheologic este reprezentat de o argilă galbenă, pe alocuri roșiatică, și de stânca nativă.

Complexe. În această campanie s-a continuat cercetarea unor complexe din epoca geto-dacică (sec. I a.Chr. – I p.Chr.), descoperite în campaniile anterioare: 3 complexe de tip moviliță cu ring la bază (C37 și C50, din S 7 și C75, din S18, precum și 4 gropi (complexele 74, 78, 85 și 90). De asemenea, în această campanie au fost descoperite și cercetate, total sau parțial, 15 complexe, după cum urmează: a) 8 geto-dacice – 6 din sec. I a.Chr. – I p.Chr. (3 complexe de tip moviliță cu ring de pietre la bază, o vatră, o groapă și o aglomerare de vase sparte și lipitură) și două din sec. IV – III a.Chr.); b) 7 aparținând epocii bronzului (6 vetre și o groapă).

Complexe geto-dacice. Complexele 37 și 50, din S 7, cercetate integral, au fost depuneri cu ring la bază, ce stăteau pe un nivel situat la -0,80 m, nivel la care se află și partea superioară a depunerii rezultate în urma amenajării zidului celei de a doua faze de fortificare. Materialul descoperit în cele două complexe se datează, cel mai târziu, la sfârșitul sec. I a.Chr. (în C50 s-a descoperit o cană aproape întreagă, lucrată la mână, de formă bitronconică și suprafața acoperită cu o angobă neagră lustruită). Complexul 75, identificat încă din campania 2003, se prezenta ca o aglomerare de pietre cu diametrul de 1,80 m la bază și o înălțime cuprinsă între 0,35/0,40–0,60 m; în interiorul lui s-au descoperit, pe lângă foarte multe fragmente ceramice, unele de la vase parțial întregibile, câteva bucăți de lipitură și o vatră depusă (cercetarea acestui complex nu s-a încheiat).

Gropile 74 și 90, din S 20, au fost epuizate, în timp ce gropile 78, din S15, și 85, din S13, toate dacice, sunt încă în cercetare; materialul din cele 4 gropi este comun, constând din fragmente ceramice mărunte, oase de animale, câteva bucăți de lipitură și foarte multe pietre.

În această campanie au fost cercetate 3 noi depuneri cu ring la bază, fără a fi, însă, epuizate. Cel mai bine păstrat este Complexul 102, din S 21, cu un diametru de 0,80 m, situat la -0,20 m, încă necercetat în întregime. Celelalte două complexe, C98 și C104, au fost serios deranjate de amenajările ulterioare. Complexul 98, din S7, a fost deranjat cu ocazia amenajării celei de a doua faze de fortificare, rămășițele lui întinzându-se pe o arie de 2,00 x 1,80 m, baza lui aflându-se la (-1,05–1,10 m). La cercetarea acestui complex a fost surprins nivelul albicios, în care era prezent calcarul rezultat din prelucrarea pietrei, depunere ce acoperea o parte din pietrele acestui complex, dar nu mergea mai jos de baza acestuia. Materialul ceramic este abundent, remarcându-se partea superioară a unei amfore cu toartă bifidă, un fragment de bol cenușiu, lucrat la roată și partea superioară a unui vas de provizii aflat cu gura în jos.

Alte două complexe cercetate integral sunt Groapa 94, din S13, și Vatra 108, din S7. Groapa 94, cu un diametru între 1,30–1,50 m și baza la -2,05 m, nu a livrat material semnificativ, fiind oarecum asemănătoare cu celelalte gropi cercetate. Vatra 108, amenajată pe un nivel situat la -1,15 m, avea un diametru de 0,70 m, fiind puternic afectată de amenajările ulterioare, probabil legate de fortificație.

În această campanie au fost descoperite alte două complexe, foarte interesante, datate în sec. IV–III a.Chr. Complexul 95 se prezenta sub forma unei alveolări, adânci de 0,30–0,35 m, cu un diametru de 1,50 x 1,30 m, în interiorul său găsindu-se mai multe fragmente provenind de la vase întregibile sau parțial întregibile, dintre care se remarcă o amforă și un vas de tip lekané; aceste fragmente s-au descoperit deasupra, dar și dedesubtul unui „pavaj” de pietre de diverse dimensiuni, unele cu aspect de dală, așezate una lângă alta. Celălalt complex – C104, este asemănător, fiind deranjat de o groapă din perioada clasică, în interiorul acestuia găsindu-se un borcan spart in situ, alături de trei greutăți piramidale din lut. De asemenea, în Groapa C60, cercetată parțial în campania din 2003, au fost descoperite alte 6 greutăți piramidale.

Inventarul, în marea lui majoritate descoperit în complexe, este bogat și variat.

În această campanie s-au descoperit aproape toate tipurile olăriei dacice din sec. II a.Chr. – I p.Chr., modelate cu mâna sau cu roata, arse oxidant sau inoxidant. Majoritatea materialului este fragmentar, dar sau găsit destul de multe vase întregibile sau parțial întregibile cum ar fi: borcane, vase de provizii, cești-opaiț,

fructiere, cupe cu picior, kantharoi, străchini, boluri, strecurători, capace etc., decorul fiind plastic, incizat, lustruit, pictat ori realizat în tipar.

Din fier, bronz, argint, piatră, sticlă ori lut s-au găsit unelte și ustensile (cuțite, râșnițe, cute, fusaiole și rondele etc.), podoabe și accesorii vestimentare (fibule, pandantive, mărgelile etc.), arme (vârfuri de săgeți), o monedă romană, scoabe, cuie, piroane, un dorn, o figurină antropomorfă, 9 greutatea piramidale din lut, fragmente provenind de la vase din sticlă etc.

Complexele din epoca bronzului. În această campanie au fost descoperite 6 vetre, cinci dintre ele de formă circulară, cu diametre cuprinse între 0,70–0,80 m, fiind amenajate pe pietre (C96) sau fragmente ceramice (C99). Doar o singură vatră avea o formă pătrată, cu latura de 0,95 m, amenajată pe un pat de vase sparte pe loc, dintre care se remarcă o ceașcă decorată în manieră Monteoru Ic4/Ic3. S-a continuat cercetarea gropii 101, care tăia parțial vatra pătrată, și a fost epuizat C92, un complex adâncit de mari dimensiuni, ce ar putea reprezenta o locuință; doar cercetări ulterioare, extinse spre NE, ar putea lămurii caracterul acestui complex.

Informații suplimentare online

[Raportul 3467 din cronica.cimec.ro](#)

[Localizare pe hartă, folosind Mapserver Cimec.ro](#)
